

ugotoviti, da stolp, naš nekdanji ponos, še vedno ostaja v prvotni, nezavidljivi in nevarni podobi. Tudi to je turizem!

Še nekaj razmišljamo vsi, ki nam ni vseeno, kakšna bo usoda Pohorja. V mesecu februarju 1988 so strokovnjaki iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Mariboru pripravili podlage za izdajo osnutka zakona o proglasitvi dela Pohorja za regijski naravni park. Gradivo je bilo posredovano Republiškem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine in Republiškem komiteju za kulturo. Vsa zadeva se do danes ni premaknila za ped, kar kaže, da postopek teče fantastično počasi. Gre za širše in ožje pohorsko območje s 45 000 hektari površine, ki bi ga že lahko zavarovali in učinkovito ukrepali proti uničevalcem narave na zakonski podlagi. Predlagamo, da skupno podpremo zamisel o regijskem parku, saj bo le tako ostal del Pohorja neokrnjen, s čistimi vodnimi viri in neobremenjen z vsem, kar prinaša civilizacija. Ob tem je treba poudariti, da planinci smo za smučišča, a ne povsod in za vsako ceno; poskrbimo vzporedno s tem za stabilnost tal in preprečimo stihijsko uničenje vegetacije!

Planinci kličejo SOS za Pohorje tudi zato, ker je v miselnosti nas vseh premalo zasidrano spoznanje, da se pohorski gozdovi sušijo, da so glavni viri onesnaževanja sicer locirani zunaj Pohorja, a ga vztrajno uničujejo. Skoraj enakovredno

nastopata šoštanjski in zasavski bazen, pa tudi mariborsko industrijsko območje daje izdaten delež. Ustrezna zaščita ali celo zamašitev nekaterih dimnikov, ki bruhajo strup, daje zagotovilo, da ne izgubimo pohorskih gozdov. Če izgubimo te, izgubimo tudi floro, favno in navsezadnje tudi turizem. Da je stanje onesnaženosti zares kritično, potrjujejo merilne točke Areh, Slivniško Pohorje, Lovrenc na Pohorju in še kaj. Zatorej dajmo skupno podporo izdelavi metodologije, s katero bomo ovrednotili splošno družbeno škodo v gozdovih, ki nastaja zaradi onesnaženosti zraka in vseh nenačrtnih posegov v okolje!

Zgodovinar Bogo Teplý je leta 1955 zapisal: »Danes predstavlja vzhodno Pohorje s svojimi v prisojni legi ležečimi okusno zgrajenimi in z vsem komfortom opremljenimi planinskimi domovi turistično središče, kakršnega ne pozna noben drug kraj naše domovine.« Ob tem stavku lahko po 34 letih z veliko mero grenkobe ugotovimo, da Teplýjeve besede že dolgo niso več stvarnost. Zob časa, nezainteresiranost, pomanjkanje turistične in poslovne žilice, pa tudi brezbriznost so opravili svoje. Bomo znali ohraniti dediščino, ki nam je bila zaupana, ali pa bomo morda čez nekaj let z nostalgijo ugotavljali, da so pohorski domovi le še preostanek nekoga že zdavnaj minulega obdobja?

TURNO SMUČANJE V JULIJSKIH ALPAH

PRŠENJE KRISTALOV V NEDOLŽNI BELINI

MARTIN ŠOLAR

Pozdravljen mi,

*Triglav mogočnosmell!
Tri glave dvigaš drzno do neba
kot bog, čigar ime so ti nadeli,
in vsaka nosi krono od snega.*

R. Baumbach: Zlatorog

V zimskim mesecih, ko sneg pobeli območje pod Triglavom, najvišjim vrhom Julijskih Alp, se ta prelep gorski svet na severozahodu Slovenije pokaže v drugi luči. Julijske Alpe postanejo brezmejne turnosmučarske proge in pogoji so tukaj kar najboljši. Je to dovolj izkoriščeno? Mislim, da je, saj je v Sloveniji turno smučanje iz leta v leto bolj popularno, obenem pa ostaja še vedno dovolj prostora za osvajačce nekoristnega sveta.

POL LETA SMUČANJA

Julijske Alpe, ki so najvzhodnejši del Južnoalpinskih Alp, so najboljše južna gorska skupina v Sloveniji. Slovenci, ki

svoje največje športne uspehe dosegamo v veslanju na divjih vodah, smučanju in alpinizmu in s tem potrjujemo svojo genezo alpskega naroda, živimo z gorami, tako poletni kot pozimi. Dovolj zgovoren je že podatek, da je Planinska zveza Slovenije s svojimi 100 000 člani najmočnejša organizacija pri nas. Na tem sloni tudi trditev, da Slovenci svoj gorski svet in še posebno Julijske Alpe radi in pogosto obiskujemo tako kot planinci in alpinisti in seveda tudi kot turni smučarji. Smučanje v gorah ima pri nas že dolgo tradicijo. Že pred petdesetimi leti je izšel prvi zimski vodnik po Sloveniji. Z velikim razmahom alpinizma pri nas se je med obema vojnama razvilo tudi smučanje v gorah. Tudi kasneje je bilo vedno več turnega smučanja, pravi »boom« pa dejavnost doživlja v zadnjem desetletju. K temu je prav gotovo pripomogel nagel razvoj turnosmučarske opreme in tudi zasičenost ljudi s smučanjem na smučiščih.

V zimah, ki so nam s snegom naklonjene bolj kot zadnji dve, traja turnosmučarska

sezona praktično pol leta, saj se začne z decembrom, konča pa maja ali pa še kasneje. Vrhunec sezone je marca in aprila, ko je sneg že uležan, predelan od sonca, ko ni nevarnosti plazov; takrat je smučanje najboljše. Relief v Julijskih Alpah je tak, da dovoljuje smuko z vrhov, visokih skoraj 2600 metrov, pa vse do dna alpskih dolin (500 do 900 metrov). Prav z najvišjih vrhov smuka ni možna, ker so skalnati. Zaradi tega so turno-smučarsko najbolj oblegani vrhovi med 2000 in 2500 metri. Zgornji del poteka po odprtih, sicer s travo poraslih pobočjih. Gozdna meja je na višini od 1600 do 1800 metrov, višje so le posamezni macesni, ki dajejo okolici pravilčno podobo, ter rušje. Prav zaradi rušja je za smuko potrebno toliko snega, da prekrije to rastje. Smučanje skozi gozdove ni problematično, saj niso pregosti, da bi to onemogočali. V najnižjih predelih pa običajno pridemo na gozdne ceste, ki nas pripeljejo v dolino.

Nekatera območja, zlasti okrog Bohinja, Kranjske gore in Bovca, imajo že dolgo tradicijo in sloves tudi zunaj meja naše domovine. Tu so tudi številne nove gozdne ceste in smučarske naprave, ki omogočajo dostope v višja območja. Številne planinske kočje, tako tiste, ki so stalno odprte, kot tiste z zimskimi sobami, nam lajšajo ture in omogočajo daljše pohode prav v osrčje gorstva. Imamo tudi dovolj vodniške literature, med drugim trijezični vodnik o turnih smukih v Furlaniji, Koroski in Sloveniji. Vse to lajša turnemu smučarju obisk naših gora, več informacij ali celo vodnika pa lahko dobite prek agencij, Planinske zveze Slovenije in predvsem v Informacijskem centru Triglavskega narodnega parka na Bledu.

Sam veliko svojega časa namenim smučanju po brezmejnih smučiščih v hribih in plod teh mojih doživetij so opisi in osnovne informacije o nekaterih najlepših in najbolj poznanih turnih smukih v Julijskih Alpah. Izbor je seveda subjektiven, vendar upam, da bo bralce pritegnil in tudi privabil na turno smučanje.

VIŠEVNIK (2050 m) — VELIKI DRAŠKI VRH (2243 m)

Nad Pokljuko, visoko planoto, ki obsega svet, pokrit s smrekovimi gozdovi in visoko ležečimi pašniki, se v strmih travnatih pobočjih dvigajo vrhovi, ki so primerni za turno smuka in zato morda pozimi še bolj obiskani kot poleti.

Rudno polje (1340 m) na Pokljuki dosežemo lahko z avtomobilom po asfaltni cesti z Bleda (25 km). Na Rudnem polju je vojašnica, tam smo pustili avto in jo peš po gozdni cesti mahnili pod Viševnik. Po nekaj minutah smo pri spodnji od dveh vojaških vlečnic. Tam nas vojaki žičničarji prepeljejo do vrha druge vleč-

nice. S tem smo prihranili skoraj pol ure hoje, a od zdaj naprej gre zares: strmo navzgor po plazju, ki je na koncu ozek in strm, tako da je lažje, če gremo peš in smučni nosimo. Na ravnici nad plazom vzremo vrh, ki od tu daje videz drzne ojstrice. Vzpne se levo na greben in po njem ter preko vršnega pobočja dosežemo vrh.

Do sem smo potrebovali uro in pol. Odprl se nam je lep razgled na Triglav in na naš končni cilj Veliki Draški vrh. Njegova bela trikotna piramida vabi.

Vršni greben Viševnika prečimo peš. Ko dosežemo pobočja, se začne prvi del našega smuka. S smučmi prečimo najprej zahodna pobočja, nato pa prek kratkega strmega dela na vzhodni strani pridemo na Srenjski preval. Tu se obrnemo levo navzdol in se v pravilnih, užitek polnih zavojih spustimo v prostrano kotanjo Jezerce.

Zdaj nas do vrha čaka le vzpon. Pred seboj vidimo sedlo Studorski preval, desno pa vrh Velikega Draškega vrha. Malo pod sedlom zavijemo desno in po sistemu jasno nakazanih prehodov pod vršno piramido, v nekaj ključih pa čeznjo na vrh.

Dve uri z Viševnika — in že smo na drugem dvatisočaku danes! Odpočijemo se in se skrbno pripravimo na spust.

Smuka, ta najlepši del, to jadranje po kot sladkor sipkem snegu! Še preden se dobro zavemo, prismočamo po smeri pristopa nazaj v Jezerce. Še enkrat se ne bomo vzpeli nazaj na Viševnik, zato zavijemo desno in se v dolgih zavojih pripeljemo na planino Konjščico. Tu ob levem bregu potoka Ribnice usledimo pot skozi gozd in se po njej spustimo do gozdne ceste, ki ji v levem loku sledimo nazaj na Rudno polje (3 km).

TIČARICA (2071 m)

Prebudil me je lep, sončen dan. Zaželel sem si gorá, nisem pa bil z nikomer domenjen za turo. Seveda je prijetneje v družbi, zato sem šel v Bohinj, kjer imam prijatelje, s katerimi grem najraje v hribe. Tako iskanje družbe v jutranjih urah, pa še v Bohinju povrh, je precej zanimiva stvar in zahteva obilo potrpežljivosti. Zbudil sem prvega — ni bil navdušen. Drugi se je nekaj časa odločal, se odločil, da gre z mano, vendar sem moral počakati, da se je pripravil. Tretji je bil takoj zagret, a smo dele njegove opreme iskali po celem Bohinju. Ko smo bili končno nared, je prišel še četrti prijatelj, ki pa je bil za spremembo povsem pripravljen.

Sonce je bilo že visoko na nebu, ko smo se iz Stare Fužine odpeljali v Voje in od tam po gozdni cesti (8 km) na planino Blato (1100 m). V pravi zimi ta cesta ni prevozna, tokrat pa je bilo snega še malo in smo tako nadomestili zjutraj izgubljen čas. Čaka nas prelep turni smuk skozi

čudovit svet Fužinskih planin. S planine Blato sledimo kolovoz, ki nas v tričetrt ure privede na Planino pri Jezeru (1450 m). Tu stoji velik, nov planinski dom, ki je oskrbovan poleti, pozimi pa le med prazniki. Dom ima tudi zimsko sobo s šestimi ležišči. Pot sledi naprej naravni prelomnici in v pol ure pridemo na naslednjo, še lepšo planino — Dedno polje. Skoraj praviljčna okolica kar kliče k počitku, v soncu bleščeči se snežni vrhovi pa nas potegnejo naprej.

Z Dednega polja zavijemo na desno, proti severozahodu, proti dolini za Kopicco. Po krajšem strmem delu se znajdemo pod pobočji Slatne in Krede, na zahodu pa že vidimo naš cilj — Tičarico. Prečimo prostrano kotanjo za Kovačičevo glavo ter se čez strmo pobočje dvignemo pod vrh. Tičarica ima dva vrhova. Velika Tičarica je dostopna samo s plezanjem, zato se povzpemo na levi, nižji vrh Male Tičarice (2071 m).

V treh urah smo prispeli sem. Dolina Sedmerih jezer je kot na dlani pod nami, vidijo se celotne Julijske Alpe in celo tja do Dolomitov na zahodu seže razgled.

Navzdol tura ne sledi smeri pristopa, temveč se spusti na jug na planino Ovcarijo. S planine se moramo vzpeti nekaj korakov in potlej gremo po poti proti vzhodu

nazaj prek Dednega polja in Planine pri Jezeru na Blato.

Cela tura je trajala pet ur. Prijetno utrujeni in zadovoljni smo se odpeljali na pivo v Bohinj.

KOTOVO SEDLO (približno 2200 m)

Dolina Tamar, ki jo zaključuje najlepša slovenska gora Jalovec, je izhodišče za turni smuk s Kotovega sedla. Smučarja v tem delu je možna vso zimo in še dolgo tja v pomlad.

V zgodnjih jutranjih urah se s prijateljem peljeva mimo Jesenic in Kranjske gore ter v Ratečah zavijeva na levo v Planico. Tu je konec asfaltne ceste, vendar lahko nadaljujete po slabši cesti še naprej do Tamarja (1100 m), saj v dolini ni snega. V Tamarju je planinski dom, ki je stalno odprt. Še v mraku naju tu sprejme strupen mraz, ki je značilen za to dolino.

Orientacija je pri tej turi kar najenostavnejša, saj moramo le po dolini navzgor. V dobrih dveh urah prispemo že visoko pod Jalovčev ozebni. Kotovo sedlo je desno, zato moramo v to smer. Toda pozor, pobočje je plazovito, sneg je napihan!

Kljub vsej pozornosti se le zgodi: nad menoj rahlo počni in odtrga se kložast plaz, ki me seveda potegne s seboj. Na srečo snega ni veliko, vezi na smučeh se mi odpno in brez smučí se rešim iz plaznice. Smučarji, ki so nižje, se umikajo plazju in ta se ustavi 200 metrov nižje. Njegov plen so le moje smučí, ki pa jih na srečo le najdemo.

Ko malo pridem k sebi, se odpravimo naprej, saj je pobočje zdaj varno in cilj ni več daleč. V treh urah iz Tamarja dosežemo Kotovo sedlo, ki je skoraj 2200 metrov visoko. Tokrat mi ni do užitkov na vrhu, saj sem še pretresen od doživetja v plazju, zato si želim čimprej v dolino. Prijatelj me razume: odsmučava po isti poti v dolino in šele ko se ves posvetim dolgim pravičnim lokom, ki jih rišem s smučmi, mi odleže in z vriskom pokažem radost nad življenjem.

KREDARICA (2515 m)

Silvestrovo je. Ker hribovci radi pričakamo novo leto v gorah, smo se odločili za Kredarico, ki je z 2515 metri najvišja koča v Julijskih Alpah. Redno je oskrbovana v poletnih mesecih, je pa stalno odprta, ker je na Kredarici meteorološka postaja. Dva meteorologa sta v zimskih mesecih tudi začasna gospodarja v koči, zato lahko vedno dobite prenočišče in toplo pijačo.

Z Janezom sva se odpeljala v Zgornjo Radovno, kamor pridemo po cesti z Bleda skozi Gorje (20 km) ali pa z Jesenic skozi Mojstrano (15 km). Sicer pelje makadam-

ska cesta še naprej v dolino Krme (7 km), a v zimskem času ni plužena. Tako sva vzela pot pod noge že v Zg. Radovni (800 m).

Prvi del poti gre po cesti in ko se po sedmih kilometrih konča, se pot vzpne navzgor, v zatrep doline. Zgornjo Krmo doseževa po dveh urah in pol. Tu zavijemo na desno na sever in smo v pol ure pri stari lovski koči, ki nam v izjemnih razmerah služi kot bivač. Precej znancev srečava, pol poti je za nama, nikamor se nama ne mudi, saj je danes najin edini cilj priti do Kredarice. Sonce v zenitu naju greje, poleni in le stežka se odpraviva naprej.

V začetku greva strmo navzgor, zatem prečiva v levo prostrana pobočja pod Ržjo. Najstrmejši in v slabih snežnih razmerah najplazovitejši del je za skalno glavo, imenovano Kalvarija. Tudi tu sva srečno mimo. Še kratek strm hrbet — in že stojiva pred Triglavskim domom na Kredarici.

Precej poti je za nama, 1700 metrov višine in šest ur vzpona. Po poti sva srečala veliko ljudi, tudi v koči je že živahno; veliko znanih obrazov vidim. Odpočijem si in se okrepčam, nekako pa mi ni všeč vsa ta množica. Ljudi je preveč za moj okus, zato se mi porodi ideja. Polna luna je, počakal bom, da vzide — in potem smučanje v mesečini!

Janez ni navdušen, ostal bo z družbo v koči. Poslovim se od prijateljev, jim želim sreče v prihajajočem letu, zame pa se začinja nova pustolovščina. Po smeri pristopa se spuščam v dolino. Sneg ni najboljši, tudi vidljivost seveda ne, tako da padem večkrat kot ponavadi. Še kar srečujem ljudi, res bo tesno v koči in to potrjuje pravilnost moje odločitve.

V Zgornji Krmí me za nekaj trenutkov zagrne tema, kajti mesec je skrit za vrhovi. Tipajoč le pridem na z mesečino osvetljeno pobočje in naprej gre hitreje. Kmalu sem v dolini, čaka me pa še zasnježena cesta. Smučina je poledenela, pot gre rahlo navzdol, veter mi žvižga okoli ušes, ko se v fantastičnem drncu peljem po čarobno osvetljeni beli pokrajini. V takih trenutkih je res najlepše biti sam s svojimi mislimi in občutki.

Kar prehitro sem pri avtomobilu.

RODICA (1966 m)

Na Rodico, enkratno smučarski vrh v grebenu Spodnjih Bohinjskih gora, se lahko odpravimo večkrat v sezoni, saj je vrh lahko dostopen, tura ni dolga, smuka pa je med lepšimi v Julijskih Alpah.

Mi smo se odločili, da gremo na Rodico v začetku aprila, v času najboljših razmer in ko alpinistični odsek iz Bohinja organizira množični turni smuk. Zborna mesto je pri spodnji postaji gondolske žičnice

na Vogel v Bohinju. Organizatorjem se moramo zahvaliti za popust na gondoli, ki nas v nekaj minutah prepelje tisoč metrov višje. Pomagamo si še z dvema sedežnicama do najvišje točke smučišča (približno 1800 m). Odkriva se nam morda najmočnejši pogled na osrednji del Triglavskega pogorja.

Vrh Rodice je v grebenu na levi in kaže svojo značilno trikotno podobo. Domači alpinisti nas povedejo za seboj.

Najprej se spustimo dobrih sto metrov v kotanjo, jo prečimo na desni in ko pridemo pod najnižji in najpoložnejši del grebena, se prične vzpon. Sto metrov dolga grapa je precej strma, toda stopinje so dobre in tudi vršno ograjo so naredili organizatorji. Na širokem grebenskem hrbtu nadaljujemo spet s smučmi. Ta del je eno od najlepših turnosmučarskih popotovanj, le vršni vzpon, ki ga opravimo po desnem ali levem grebenu, zahteva nekaj več navora. Na vrhu je prijetno, le premalo prostora je, saj je turnih smučarjev čez sto. Ker smo z Vogla potrebovali le dve uri, imamo čas in nekateri se spustimo po vršni vesini in gremo potlej še enkrat na vrh. Smer smuka je označena z zastavicami.

V jasnem vremenu res ni dvomov o smeri, v megli pa je lahko smuk z Rodice orientacijsko zelo zahteven. Ko prismočamo na planino Suho, čaka tiste, ki so prvič na turnem smuku z Rodice, prijetno presenečenje. Gostitelji nudijo okrepčilo, čaj, kozarček žganja — in vsak dobi v spomin na udeležbo priložnostno medaljo. Po slovesu od prijaznih domačinov nadaljujemo skozi bukov gozd; pravi »super-G« med drevjem je to. Po četrte ure prispemo na cesto in smučamo naprej po njej. Smer vodi naprej kratko na zahod, potem daleč, več kilometrov, proti vzhodu in nazadnje strmeje navzdol na jug. V dobrih razmerah prismočamo prav v dolino v Ribčev laz. Za nami je tako 1500 metrov višinske razlike smučanja in lepih doživetij.

Drugo leto pridemo spet.

KRN (2245 m)

Verjetno najidealnejši turnosmučarski svet v Julijskih Alpah je Komna. Ta visoka planota z nadmorsko višino okoli 1500 metrov je izhodišče za ture v vse smeri. Izbiramo lahko med lahkimi in kratkimi turnimi smuki. (Kal, Lanževica), kratkimi in zahtevnimi (Podrta gora, Mahavšček), kot tudi bolj oddaljenimi turami, kot sta Krn in Kanjavec.

Na Komni je vse leto odprt planinski dom, eden od največjih pri nas, praktično hotel. Od Bohinjskega jezera nadaljujemo po cesti še nekaj kilometrov do Savice. Opremo nam lahko na Komno prepeljejo s tovorno žičnico, sami pa po stari vo-

jaški poti s številnimi serpentinami peš prispemo v dobrih dveh urah v Dom na Komni 1520 metrov visoko.

Krn je dolga tura in najprimerneje je, če v domu prenočimo. Zjutraj je treba zgodaj na pot, naša smer pa gre proti zahodu, kjer po dolini Gracije (pot je označena z zimskimi, turnosmučarskimi markacijami) v uri in pol pridemo na Bogatinsko sedlo (1800 m). Pred nami je smuk proti Krnskem jezeru, ki leži v isti smeri 450 metrov nižje. Zgodaj je še, sneg je pomrznjen, da se kar iskri pod smučmi. Ena — dve smo pri jezeru, zaledenelo je in tako nam je pot čeznej najpripravnejša.

Na koncu jezera si privoščimo počitek in zajtrk obenem, prvo jutranje sonce nas obsije, to vse skupaj pa nas žene naprej. Masiv Krna je nad nami, vzpenjamo se prek prostranih snežišč. Naš orientir je Krnska škrbina, najnižja točka med Krnom na desni in Batognico na levi. Strmina prav pod škrbino je huda in čezno pridemo lažje peš kot pa s smučmi na nogah, pa tudi cepin ni odveč. Naj nas na poti ne preseneti zarjavela žica, v skalo vklesani bunkerji in mnoge kaverne! Tu je namreč v I. svetovni vojni potekala soška fronta.

Ko pridemo v škrbino, se obrnemo na desno in pod grebenom na južni strani dosežemo vrh. S Komne smo potrebovali pet ur in zato počitek prav na vrhu ali pri zavetišču 50 metrov nižje prav pride. Smučanja navzdol se ne dá opisati z besedami; za nami ostajajo le sinusoidni sledovi v spomladanskem firnu. Pri jezeru se ustavimo, nekateri celo zadremamo za nekaj minut.

Turni smuk s Krna ima eno samo napako in ta nas zdaj čaka: v vročem opoldanskem soncu se moramo povzpeti nazaj na Bogatinsko sedlo. Seveda se nam pot vleče kot kača, a v poldrugi uri smo le na sedlu. Sedaj gre v glavnem le še navzdol.

Popoldne je že, ko pridemo v kočjo in po celodnevni turi, utrujeni in z od sonca ožganimi nosovi delamo načrte za naslednji dan.

KANJAVEC (2568 m)

Čeprav smo bili prejšnji dan na Krnu, nas odlične razmere in naša velika želja privedeta do današnjega turnosmučarskega cilja. Gremo na Kanjavec, najvišji hrib v Julijskih Alpah, s katerega se dá smučati prav z vrha. Komna morda ni najboljše izhodišče za Kanjavec, vendar smo tu in druge izbire ni.

Tura je dolga in zato se še v temi zapodimo proti Dolini sedmerih triglavskih jezer. Pot je ves čas označena z zimskimi markacijami. Tema je, hitimo vsak zase in le sopenje spredaj ali zadaj mi pove, da nisem sam. Tura je v začetku

razgibana, gre gor in dol, šele v Lopučnici se začne konstantno dvigati. Dva prijatelja me ujmeta, nič ne vemo, koliko jih je še za nami. Mimogrede smo pri koči pri Sedmerih jezerih: le dve uri smo potrebovali do sem, čeprav je običajno potrebna še ura več.

Po dolini navzgor mi gre spet odlično; v dolgem diagonalnem koraku hitro napredujem in spet hodim sam. V strmini pod Hribaricami zagledam dve postavi pred sabo, vendar se razdalja med nami ne manjša.

S Hribaric, planote pod vznožjem Kanjavca, na vrh ni več daleč. Usmerimo se na levo v sedlo med dvoglavni vrh in s sedla na desni, višji vrh. Močno utrujen, predvsem zato, ker sem hodil na vrh štiri ure namesto šestih in ker sem lovil pred sabo eno od vidnejših imen slovenskega alpinizma ter reprezentanta v smučarskih tekih, sem se na vrhu zadržal precej dolgo. Počakali smo še druge prijatelje, ki so ravno tako prišli na hrib, a manj utrujeni. (Nauk te zgodbe je, da v gorah ni potrebno brez razloga hiteti.)

Čakal nas je še dolg smuk: najprej na Hribarice, z njih pa proti jugu v smeri proti Debelemu vrhu. Tu mogočno široko goro obidem na levi, vzhodni strani in prismočamo na Lazovski preval, od koder se spustimo na Planino v Lazu (1560 m). Eden od prijateljev ima tu stan, kjer se malo pogrejemo in odpočijemo. Z Laza se nato najprej malo dvignemo (gremo še kar proti jugu) in ko pridemo na staro »furmansko« pot, je orientacijskih težav konec. Po poti se spustimo na cesto na pianini Blato, kjer je bilo izhodišče za našo turo na Tičarico. Tokrat je snega precej več in po cesti se lahko prismočamo prav do Stare Fužine. Najlepše je pač, če s turnih smukov lahko prismočamo prav do doline.

Za nami je torej najdaljši (2000 metrov višinske razlike, 15 km) turni smuk v Julijcih.

Smrt Yuka Makija

Na Japonskem je pred nedavnim v 95. letu starosti umrl legendarni gornik Yuka Maki. Maki je pripeljal, kot se je pred tedni spominjal v enem od švicarskih časnikov Samuel Brawand, eden od Makijevih tedanjih vodnikov, leta 1920 na večino vrhov v ožjem območju gorske pokrajine okoli Grindelwalda. Leto dni pozneje, ko je že imel za seboj vrsto lepih vzponov v gorski pokrajini okoli Zermatta, je 10. septembra s svojimi tremi vodniki kot prvi pripeljal od vznožja do vrha na vzhodni vrh Eigerja. Iz veselja in zahvale zaradi uspelega podviga je Maki podaril za takratne razmere znatno vsoto 10 000 frankov za gradnjo planinske kočje na tej gori. Leta 1924 je društvo gorskih vodnikov iz Grindelwalda postavilo na grebenu v višini 3355 metrov zelo preprosto gorsko zavetišče, ki je še zdaj izhodišče za karseda hvaležno izpostavljeno štiri do peturno plezanje po grebenu.